

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States \$2.00
In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the Act of March 3, 1879.

The only national Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the
80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

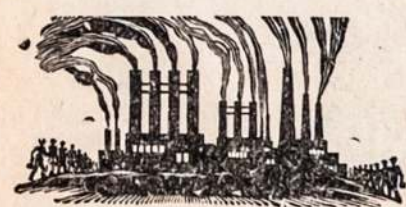
No. 16

KAINA 5c.

CLEVELAND, OHIO BAL-APRIL 17, 1942

47

(27-ti metai : 27th Year)

DARBAI

IR DARBININKŲ ŽINIOS

Skiria Darbo Savaitę

Prez. Roosevelt paskyrė savaitę pradedant Gegužės 5, Darbo Savaitę. Jis tikrina jog karo produkcijos darbuose yra vietų pereito karo veteranams ir kitiems darbininkams virš 40 metų amžiaus.

Prezidentas ragina dėti pastangas kad bedarbiai vyrai ir moterys virš 40 metų amžiaus būtų imami į įvairius darbus šalies karo produkcijoje.

Valdžiai įsakius sulaikyti metalų naudojimą dirbimui daugelio šiaip reikmenų, šimtai išdirbysčių visoje šalyje kurios tokias reikmenis gamino, turi užsidaryti ir jų darbininkai bent laikinai lieka be darbo. Tos išdirbystės skuba pasirengti karo reikmenų gamybai.

Valdžia taipgi įsakė visoje šalyje veikiančioms darbininkų sandymo biurams registruoti į darbus tokius darbininkus kurie iki šiol dirba prie mašinų dirbtuvėse kur gamina ne karinės reikmenis. Tiems darbininkams yra progos gauti darbus ginklavimo ir karo reikmenų dirbtuvėse. Mašinų operatoriai, visoki mechanikai užsiregistruokit savo miesto darbininkų sandymo biure.

Reikia 10 milijonų lavintų darbininkų. Karo produkcijos taryba skelbia kad visoje šalyje reikės bent 10 milijonų lavintų darbininkų iki karo reikmenų dirbtuvės iki šio mėto pabaigos.

Karo produkcijos taryba sako kad į karo reikmenų darbus turės stoti ir 400,000 mažų šalies biznierių, kurie negalės savo normalio biznio vesti dėl stokos prekių, nes jų dirbimas suvaržoma ir sulaikoma.

Pernai, 5,600,000 darbininkų pagamino \$12,528,000,000 vertės karo reikmenų. Šymet turės padaryti už 40 milijonų dolarių. Prie ty darbu bus pastatyta apie 17,880,000 darbininkų, karo produkcijos vadai sako.

Šiu metu pradžioje visoje šalyje 29 milijonai žmonių dirbo arba užsiėmė nebutinų reikmenų gaminiu, o tik apie pusastunto milijono darbininkų dirba karo reikmenų darbuose.

Valdžia pradėjo bausti aluminio išdirbinių kompanijas už naudojimą to metalo reikmenims kurioms užtrausta aluminum naudoti. Jau apie pusastunto milijonų kompanijų nubausta, užsiėmė viso \$140,000 pabaudų.

Iki šio mėto pabaigos, bent 15 milijonų darbininkų visoje šalyje dirbs tiesioginiai karo reikmenis, apskaičiuoja žinovai.

S. V. LAKUNAI DARĖ SMARKIUS JAPONŲ PUOLIMUS IŠ AUSTRALIJOS

Balandžio 15 d. Amerikos lakunai veikiantys iš Australijos smarkiai užtaikavo Japonų punktus ir laivus prie Manila, Cebu, Davao ir Batangas Filipinų salose. Užpuolime sunaikinta 3 Japonų transportiniai laivai prie Cebu, du kiti sugadinti; du laivai sugadinti ir vienas nuskaudinta prie Davao; nužudyti keli Japonų lėktuvai arba sugadinti stovint ant žemės. Prie Manila suardyta orlaivų angaras ir aikštė, prie Batangas nuskaudinta karo reikmenis gamenės laivas.

Viso nuskaudinta ar sugadinta 20 Japonų laivų, penki jų kariški; sunaikinta 40 lėktuvų.

Už tuos pasižymėjimus sugrįžę lakunai apdovanojami garbės ženklais.

BATAAN PUSIAUSALIS PAIMTAS

Pereitos savaitės pabaigoje Amerikos ir Filipinų gynėjai Bataan pusiausalo, neatlaikydami smarkių Japonų puolimų, kelis kartus didesnių už savo įiegų, Japonams pasidavė. Ten liko apie 38,000 kareivių, daugiausia Filipinai.

Filipinų salų grupę sudeda iš apie 7,000 mažų ir didesnių salų. Apie pusę jų dar tebėra Amerikiečių ir Filipinų kontrolėje. Japonai užėmė tik šiaurinės salas.

Corregidor sala, galinga Amerikos tvirtovė tuoj į pietus nuo Bataan, pasilikio kariauti ir jos gynėjai sako ta tvirtovė atsilaisvės prieš Japonus.

BRITAI SMARKIAI BOMBARDUOJA VOKIEČIUS

Londonas, Bal. 15.—Anglai lakunai didžiausiu atkaklumu šluoja vakarinę Europos pakraštį, pačios Vokietijos ir nazių okupuotos Prancuzijos industriinius centrus, komunikacijas linijas ir tvirtoves. Šie Britų lakunų atakai nazių valdomų teritorijų yra didžiausi negu kada buvo.

Britai išdrąsine veikia jau ir dienos metu, bombieriai svaido ant priešų miestų naujas degančias ir naikinančias bombas. Per kelias dienas šios savaitės bėgiu užpuolimai daryta be pertraukos.

Vokiečiai turi laikyti arčiau 6,000 savo geriausių lėktuvų vakarų fronte, negali pasiūti į Rusų frontą.

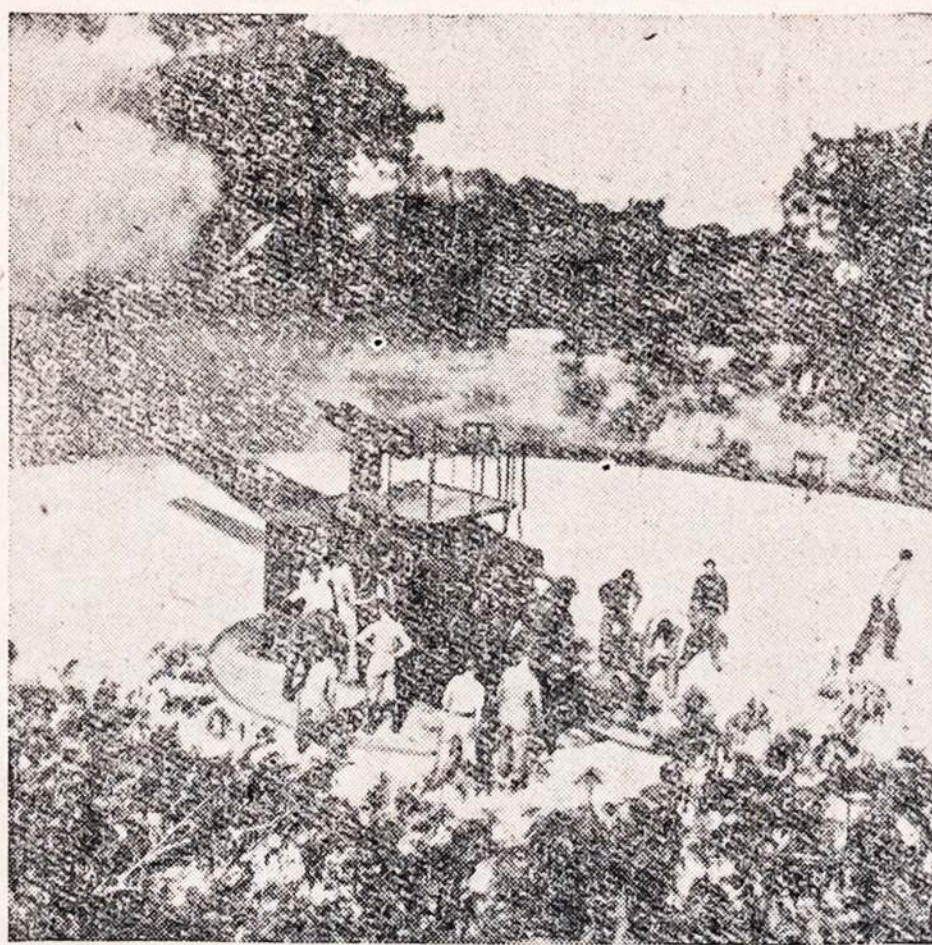
Su gerėjančiu oru Britai rengiasi dar padidinti savo puolimus. Britams gerai tarnauja Amerikoj daryti greitieji lėktuvai.

BURMOJE Japonai žygiuoja pirmyn. Britų ir Kinų kariuomenės nepajėgia atsilaukti. Japonai artėja prie Burmos aliejaus plotų.

Senatorius Bunker iškelė aikštėn kad viena Clevelando firma, idėjus \$50,000 kapitalo operuoti valdžios išstatyti magnesiūmo fabriką Texas valstijoje, padarė pelno \$2,140,000. Tai yra raketieriškas šalies išnaudojimas, sako jis.

Šalies skolos, šio karo dėlei, sako, pasieks 200 milijonų dolarių sumą.

Ši Kanulė Atsuka prieš Japonus

Following furious onslaughts by numerically superior forces, Bataan peninsula, heroically defended by U. S. and Filipino forces, fell into Japanese hands. But Corregidor fought on. Photo shows a 12-inch disappearing gun on Corregidor fortress in action.

Po žiaurių puolimų didesniais skaičiais, Bataan pusiausalis, narsiai ginamas Amerikos ir Filipinų kareivių, atiteko į Japonų rankas. Bet Corregidor, sala tvirtovė greta Bataan, tęsia karą. Vaizde parodoma 12 colių pranykstanti kanuose Corregidor tvirtovėje veikmėje.

NAZIAI SMAUGS LIETUVĄ

Stockholm, Bal. 12. — Lietuvos viltys gauti nepriklausomybę ateityje Europos naujoje tvarkoje esą Vokiečių patvaržymu neišpildys. Vokiečiai praneša kad Lietuva, politškai ir geografiškai artimai surišta su Rytų Prusija, ateityje turės daugiau Vokišką tvarką negu Latvija ir Estija.

Gegužės 27 d. Vokiečiai nustatę praveisti gyventojų surašymą, kurio metu visi Lietuviai turėsia progą išreikšti savo sutikimą tapti Vokietijos piliečiais.

Kurie nesutiks priimti Vokietijos pilietybės, bus deportuoti kur nors toliau iš savo krašto.

Laikie bolševikų okupacijos apeidę Lietuvą Vokiečiai ir Lietuviai kurie galėjo kuo nors įrodyti savo Vokišką kilmę, bus sugrąžinti į Lietuvą. Jų pareiga bus padėti Lietuvius suvokiškinti.

Suvalkiją Vokiečiai priskyre prie Rytų Prusijos.

LAVAL, buvęs Prancuzijos premjeras, vėl sugrįžo į laisvos Prancuzijos vyriausybę. Jis veikia atvirai kaip nazių šalininkas ir atmetia S. V. pastangas kad ji laikytųsi neutraliai. S. V. atšaukia visus savo piliečius iš Prancuzijos ir sulaiko siuntimą ten maisto reikmenų.

Mirė Gen. Hugh Jonson, kuriam Prez. Roosevelt buvo pavadęs tvarkyti NRA, kovai su depresija. Jis buvo 59 m. amžiaus.

AMERIKOS kareivių šio karo bėgiu jau žuvo 2379, oficialiai valdžia praneša. Tai nuostoliai iki Balandžio 15. 41,000 Amerikos piliečių likimas nežinomas.

23 nušovė per klaidą. Anglijoj darant bandymus su lėktuvais šaudymui į žemę esamus dalykus, vienas lakunas per klaidą užlėkė ant aukštų karininkų, tęmiančių tuos bandymus, ir 23 kariškius nušovė. Jis šaudė leisdamasis lėktuvu žemyn 500 mylių į valandą greitumu.

PRIEŠU submarinai veikia Atlantike visu smarkumu prieš Amerikos pakraščius plaukiojančius laivus. Karo Departamentas praneša apie laivų nuskaudinimą po tris ar keturis kas kelinta diena.

HITLERIS įsakė užimtoje šalyse žudyti žmones už mažiausią nieką, sustabdyti tose šalyse sukilimų prieš nazius.

Argentinoje sulaikyta 59 komunistai, kurie bus įkalinti, o nepaliečiami bus išdeportuoti. Pakliuvo be abejoj ir Lietuvių komunistų.

Australijos Pakraščiai Labai Saugojami

With the threat of Japanese invasion becoming constantly stronger, the coast defense methods of the Australian army have become more extensive. This soundphoto shows Bren gun carriers patrolling a stretch of sandy beach.

Japonijos grąšinimams įsivėrži nuolat didėjant, Australijos pakraščiai apgynimui nuolat plečiami. Šis vaizdas parodo Bren kanulių vežtojus patruliuojančius smėlėto pajurio plotą.

RUSŲ-VOKIEČIŲ KARO ŽINIOS

Rusai praneša kad Vokiečiai skubiai siunčia rezervus į Bryansko sritį, kur bolševikai prasilausę per priešakines nazių eiles. Be to, už linijų likę bolševikai veikia prieš Vokiečius ardydami gelžkelius ir traukinius, orlaivų aikštes ir darydami kitus nuostolius.

Bryansk yra vienas iš eilės stiprių punktų kuriuos Vokiečiai laikė per žiemą, tikslu panaudoti juos savo pavasarinio puolimo punktais.

Rusams pavykę pralaužti Vokiečių linijas ir netoli Kharkovo, pranešimai sako. Tuose visuose žygiuose nepadaryta jokių nuolūmiančių laimėjimų.

Iš Berlyno skelbia kad pavasario atolydis pavertęs laukus į balas rimtai trukdo militariškas operacijas Rusų fronte. Veikimas galimas tik kur keliai pasiliko kieti.

Nors sovietų vadai giriasi jog jau šymet sumuš nazių įiegas, jie betgi primena kuriais keliais bėgtų už Uralų kalnų į Sibirą, jei kur Vokiečiai užims Maskvą ir Leningradą.

KEWANEE, III. — Išdegė šio miesto centre 93 namai, nuostoliai virš po rai milijonų dolarių.

MUSSOLINI apsirogo histereziją, pranešimai sako. Vienas korespondentas rašo kad laikė pasimatymo Mussolini karčiai apsisverke, po to pradėjo histeriskai juoktis. Jis sakoma jau negali tvarkyti Italijos reikalų, dalykai ten virsta į suirutę.

Norvegijoje, Hitlerio premjeras Quisling ėmė persekioti dvasiškiją, arštuoja vyskupus ir kitus. Nori priversti juos būti ištiki-
mais naziams.

Kalifornijoje ore susimusė du karo lėktuvai, užmušta 14 vyrų.

IKI LAIMĖJIMO UŽ TRUKS 3 METAI

Washington. — Prezidentas Roosevelt pareiškė jog truks gal dar tris metus karo, "tačiau mes ilgo karo pabaigoje išsims laimėjimais." Prezidentas kalbėjo į diplomatus 20 Amerikos valstybių, kurie atsilankė pas prezidentą Balandžio 14.

Roosevelt šį karą pavadino "Išlikimo Karu" (Survival War).

Žaibas užmušė 18. Indijoje, Malayature, žaibas trenkė į maldnamį, kuriame buvusių 18 asmenų užmušė, 40 kitų apdegino.

Valdžia svarsto registravimą moterų, kurios būtų galima pastatyti į dirbtuves, vyrams išėjus kariauti.

LIETUVOJ Vokiečiai įsakė kad kiekvienas avių laikytojas turi atiduoti įstaigoms tam tikrą vilnos kiekį. Tikrai tuo atveju jeigu vilna bus atiduota, savininkui bus duotas leidimas nusipirkti savo reikalingus vilnonių drabužius.

PER KAUNO radio kelis kartus per dieną Lietuviai jaunuoliai raginami stoti į Vokietijos "darbo tarnybą". Girdi, "iš bolševizmo siaubo išlaisvinti jaunuoliai turi pareikšti dėkingumą išvadotojams ir užsirašyti į darbo tarnybą". Dirbti teks Vokietijoje arba "rytų generalinėse srityse" (taip Vokiečiai dabar vadina Baltijos valstybes). Kitame pranešime gi pasakyta kad bus priimama "tik Vokietijoje".

VILNIAUS srities kiekvienam valsčiui esą paskirta "ukininkų vadas". Jo svarbiausias uždavinys esąs prižiūrėti kad ukininkai pristatytų jiems paskirtas javų ir kitokių žemės ukio produktų normas.

LIETUVOS ukininkai per Kauno radio raginami "skubiausiu" kultu javus ir juos pristatyti į supirkimo punktus. Tą darbą reikia atlikti ne vėliau kaip iki Vasario 15 d.

DIRVA (THE FIELD) SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrovė

Metinė Prenumerata
Suvienuose Valstijose \$2.00
Kanadoje \$2.50

DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

IŠ LIETUVOS

SAUSIO 17 d. per Kauno radio buvo pranešta kad dėtotosios šiltinės epidemija Lietuvoje nemažėja. Mirtingumas esąs pasiekęs 30 nuosimčių.

Sausio 22 d. buvo pranešta kad susirgimai dėtėtąja šiltine Lietuvoje jau mažėja ir mirtingumas esąs, palyginti, nedidelis. Vyriausioji sveikatos valdyba ir apskrities gydytojai sustabdę epidemijos plėtimąsi.

MUILO stoka Lietuvoje žymiai apunkina kovą su dėtėtąja šiltine. Lietuvos gyventojams oficialiai Sausio mėnesį tebuvo leista nusipirkti po 100 gramų (mažiau kaip ketvirtį svaro) skysto muilo arba vieną gabalėlį tualetinio muilo, arba 1 pakelį skalbiamųjų miltelių.

LIETUVOS ukininkams Vokiečiai ragina dirbti, sako jų užduotis esanti pateikti maistą šio karo bėgiu. Ukininkai turi pristatyti maistą, šieną, galvijus Vokiečių kariuomenei. Pataria neužleisti nieko spekuliantams, nes tai būtų prasižengimas. Pereito rudens derlių ragino iškulti ir iki Vasario 15 d. Vokiečių įstaigoms pristatyti. Kur nėra mašinų kulimui ten turi atlikti darbą spragilais. Duoninių javų negalima vartoti pašarui. Juos reikia pristatyti Vokiečiams, išskyrus kiekį reikalingą sėjai.

LIETUVOJE jau parduodama arklėna mėsa maistui. Vilniuje atidaryta arklenos mėsos parduotuvė, kurios turinčios didelį pasisekimą. Tokių krautuvių bus atidaryta daugiau. Jos yra Maisto bendrovės tvarkomos.

NEMAKŠČIŲ bažnyčiai sudėgus pereiną vasarą kai Vokiečiai ėjo per Lietuvą Rusijon, sudegė ir jos požemyje vadinamo lėlių teatro statulėlės. Šios statulėlės vaizdavo Kristaus kančią. Nuo neatmenamų laikų, beveik iki pat Didžiojo karo, Nemakščiuose šie vaidinimai buvo rengiami Didžiosios savaitės metu.

NUZUDYTA 199. Spaudos žiniomis, Praveniškių privačių darbų stovykloje pereiniais metais bolševikų išduoti politinių kalinių bei administracijos tarnautojų išviso 199 asmenų lavonai palaidoti netoli Praveniškių. Pavasari numatoma šiuos kapus aptverti gražia tvorele, papuošti atskirus kapus gėlėmis, pastatyti kryžius ir tt.

KAUNO spauda rašo kad iš 19 lavonų kurie buvo atkasti pereiniais metais Kleboniškių Eigučių kapinėse, buvo aptautinti tik du, butent Jadvyga Meduzevičiūtė, 22 metų, ir Juozas Karazija, 65 metų. Aptautintųjų giminės pasakoja kad jie dingę pereinų metų pavasari.

KAUNO miesto kuro skyriaus vedėjas yra kažkoks ordino junkeris Klumpeit.

Pramoga kurios visi Nekantriai Laukiasi:

VYTAUTAS F. BELIAJUS

Grybas, Vytautas Beliajus, Kazys Dulys, Wenetta

su savo šokėjais iš Chicagos!

Smagi Chicagiečių Šokių Meno Artistų Grupė Atvyksta palinks mint Clevelando publiką — taip kaip pereitą pavasarį — ir daugybės vėl rengiasi eiti pamatyti jų naujo šokių programos!

Sekmad.

BAL.-APRIL 26

LIETUVIŲ SALEJE

6835 Superior Avenue

Pradžiai lygiai 6

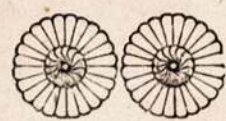
IDOMUS DIDELIS PROGRAMAS

PIRMA DALIS

- HOROVOD Ukrainiečių Naujų Metų šokis
CUMAK Druska tapo parduota ir alinė aplankyta.
Vytautas F. Beliajus.
KATARINA Mylimas Ukrainiečių tautiškas šokis.
HONTA Kardo šokis, atvaizduoja Honto kovą ir mirtį.
Alfas Lankus.
TATRI Šokis matomas Tatru kalnų apilinkė
KAZAK Tautiškas šokis
Elena ir Alfai Lankai.
HREČANIKI (B'ymai) Ukrainietiškas Kadrilius
CZERWONI PAS Kolomeyka, šokama Lenkijos Ukrainiečių
KLŪMPIŲ ŠOKIS Švedų Flirtavimo šokis
V. F. Beliajus, Elena Lankus.
CARDAS Įspūdingas Vengrų šokis
Charlotte Saret.
HORPIPE Eirių Tautiškas šokis
Joseph Cullinan
YEIN PWE Burmos Tautiškas šokis
Vytautas F. Beliajus.
YEMINA Popuri Palestiniškų šokių
Trumpa pertrauka

ANTRA DALIS

- SOLO DAINOS pasirenkant Elena Pechukaitis
JONKELIS Žemaičių Kadrilius
DZUKŲ ŠOKIS Pritaiki gerai žinomai Dzukų polkutei
LENGVOS KOJOS Smagus takto šokis
SIUNTĖ MANE MOTINĖLE Žaidimo šokis
Dainuoja Elena Pechukaitis.
SUKCIUS Seniausias Lietuvių šokis iš Dzukijos
Dainuoja Elena Pechukaitis.
KUBILAS Smagus galopadas iš Kupiškio
KEPURINĖ Elegantiškas Kepurių šokis
PAMYLEJAU VAKAR Kokietiškas šokis
Vytautas F. Beliajus, Elena Lankus.
VESTUVIŲ Linksma Kadrilius
Ansambli.
Prie piano — Elena Pechukaitis
PO PROGRAMO ŠOKIAI Albertas Nemanis ir jo orkestras

Programos pradžia lygiai 6:00 val. Salė atdara nuo 5:00 v. Nevėluokit, gausit geresnes vietas!

Ižanga į Programą: 55c. Išanksto perkant — po 45c.

Šokiams ižanga bus po 35c.

Dainuos Helen Pechukaitis iš Chicagos

Helen Pechukaitis

Obuolio šokis

Vytautas F. Beliajus

Burmos šokis

Vytauto F. Beliajaus šokių grupė iš Chicagos

Kiekvienas pasistengkit dalyvauti šiame smagiame vakare — pamatyti didelę įvairybę visokiųjų šokių, — Lietuviškų ir kitokių, ką Vytautas Beliajus su savo jaunimo grupe atliks. Atvyksta dauguma tų pačių šokių, ką buvo 1941 metų pavasarį, bet dalis vaikinių paimta kariuomenėn, jų vietose dalyvauja naujų. Ir pats Vytautas tiki neužilgo būti paašuktas kariuomenės tarnybon, taipgi tik negreit vėl galėsime juos pamatyti, jeigu dabar praleisim progą.

DIRVA (THE FIE
LITHUANIAN W

Published every Friday in
Ohio Lithuanian Pub.
6820 Superior Ave. Cleveland

Subscription per Year in A
In the United States
In Canada

Entered as Second-Class matte
ber 6th, 1915, at the Cleveland
under the Act of March 3,

No. 17

DARBIAI

IR DARBININKŲ ŽINIŲ

Valdžia įsakė vatos au
diniams paversti savo iš
dirbinių pusę karo reika
lams bėgyje sekančių 6
dienų. Vietoj austi reik
menis namams, turės pa
ruošti reikmenis kariuo
menei ir karo reikalam.

John L. Lewis, kaip pas
kutiniai pranešimai sako
ruošiasi pradėti organizuo
ti šalies pieno ukininkus
kurių esama apie 3,000,000
Lewis įsiekio sau dau
giau galybės ir naudos. I
farmerių rinkas sau duok
les, siulydamas jiems nev
apeaugą ar ką panašaus
be kurios jie apsiėjo ik
siolei.

Darbininkų organizavi
mas yra vienas dalykas,
biznio žmonių ar ukinink
visai kitas.

Cleveland, Ohio. — Ap
3,500 vilnonių rubų siuvė
laimėjo pakėlimą algų 10
į valandą ir apdraudus u
tikrinimą unijos nariam
Mirus uniistui, jo šeima
bus išmokėta \$500; liko
bus mokama \$12 savaitė
vyriui, \$8 moteriai.

Etna, Pa. — Sustreika
350 darbininkų Spang pl
no dirbtuvėje, dėl palei
mo iš darbo vieno seno u
vaizdos, kuris įsirašė į un
ja.

Fall River, Mass. — Bu
vo sustreikavę apie 1,20
Firestone gumo darbinin
kų dėl mokesčių. Streika
baigta po keturių dienų.

Argentinoje, netoli Pa
tos Grandes, sieraos kasy
los sprogime užmušta
darbininkų, keliolika ki
sužeista.

Du užmušta. Peoria,
Amunicijos dirbtuvėje iš
kus sprogimui užmušta
darbininkai, kurių kun
suplaisyti į šmotus.

Automobilių dirbtuvė
karo reikmenų gaminiui
iau trigubai padaugėjo, n
žinint sunkumų pakeitin
darbų iš automobilių į k
tokius.

Clevelande, šymet trij
mėnesių bėgyje darbinir
kams bedarbės apdraudo
išmokėta bendroje sumoj
\$1,138,262. Kas mėnesi p
tais tūkstančius darbinin
tų buvo netekę darbo i
kreipėsi į Bedarbės Atly
gimo biurą sau priklaus
omo atlyginimo.

Tektilės (audimo) in
dustrijoje paprastiems dar
bininkams nustatyta mini
mum (žemiausia) mokeskis
40 centų į valandą. Tas in
dustrijoje su Balandžio
20 d. iki šiol buvo 37½c.
Šis naujas algų pakėli
mas padidina 150,000 darbi
ninkų iš apie 750,000 audi
mo industrijoje dirbančių.
Tasioje šalyje.